

quod examinent factum, et super inde difiniant non obstante, puncto suarum commissionum, et sicut sibi uidebitur forte justum.

Die XII Augusti, scripte fuerunt littere predicte duche, consiliarijs et Rethimi rectori, quod predictam partem, et contenta in ipsa debeant inuiolabiliter oberuare. 14

10

*Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Μαρῖνον Γραδόνικον υἱὸν τοῦ Μάρκου νὰ ἀπομαχουνθῇ τῆς Κρήτης ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ ἀφήσῃ ὑπεύθυνον ἀντικαταστάτην, δοτις νὰ τελῇ τὰς τιμαριωτικάς του ὑποχρεώσεις. Ὁ ἀντικαταστάτης πρέπει νὰ τύχῃ τῆς ἐγκρίσεως τῶν ρεκτόρων. 1332, Αθγυστον 18.

Fo 31^r № 233. Millesimo trecentesimo XXXII, XVIII Augusti. 1

Capta. Concedatur nobili uiro Marini Gradonico filij Marci Gradonico, qui possit de insula recedere, dimittendo sufficientem responsalem pro suis feudis, ad uoluntatem nostrorum rectorum. 4

11

Fo 34^r № 261. Διατάσσεται ὁ καπετᾶνος τῆς Ἀδριατικῆς νὰ παραλάβῃ τὸν Δοῦκα μεταβαίνοντα εἰς Κρήτην καὶ νὰ ἀποβιβάσῃ τοῦτον ἐν Χανίοις, ἐν περιπτώσει βραδύτητος. 1332, Σεπτεμβρίου 3.

12

Πρεσβεία τιμαριούχων Νήσου Κρήτης 1332.

Περὶ ἔξοπλισμοῦ δύο κατέργων κατὰ τῶν Τούρκων. Περὶ ἀγορᾶς ὑπὸ τῆς Βενετίας σίτου Κρήτης. Περὶ αὐξήσεως τῆς πιστώσεως τῶν ἔξοπλισμῶν. Περὶ ἀποστολῆς κερματικῶν νομισμάτων. Περὶ ἀπελευθερώσεως δουλοπαροίκων. Περὶ σερβεντῶν φρουρίων.

1ον Ὅπερ τῆς συμμαχίας ἀπεφασίσθη ὁ ἔξοπλισμὸς δύο κατέργων ἐν Κρήτῃ, ἀφοῦ ἐλήφθησαν ὑπὸ ὅψει αἱ συνθῆκαι τῆς νήσου. Αἱ δαπάναι τοῦ ἔξοπλισμοῦ τῶν δύο τούτων κατέργων θέλουσι καλυφθῆ ἐπιμελεῖᾳ τοῦ Δουκὸς καὶ τῶν Συμβούλων Κρήτης, εἴτε διὰ τῆς ἐπιβολῆς φόρων, εἴτε διὰ συνεισφορᾶς τῶν τιμαριούχων καὶ τῶν ἐστιῶν ἀπάσης τῆς νήσου. Τὸ μέτρον θέλει ἐπιβληθῆ μετὰ περισκέψεως καὶ δικαιοσύνης ὑπὸ τῶν ἐντεταλμένων. Τοῦ μέτρου τούτου δὲν ἔξαιροῦνται οἱ κληρικοί. Τὰ ἀναγκαιοῦντα χρήματα πρὸς ἔξοπλισμὸν τῶν δύο τούτων κατέργων θὰ δίδωνται ἐκ τοῦ ταμείου τῆς κοινότητος Κρήτης ἐν εἴδει δανείου, θὰ ἐπιστρέφωνται δὲ ἀμέσως ἐκ τῶν ὡς ἀνωτέρω εἰσπραχθησομένων χρημάτων. Τὰ δύο ταῦτα κάτεργα δέον νὰ ἔξοπλισθῶσι καλῶς καὶ διὰ πειθαρχικῶν πληρωμάτων, ἐπὶ πλέον δὲ θὰ ἐπιβαίνωσιν αὐτῶν εἴκοσι τοξόται καὶ θὰ κυβερνῶνται ὑπὸ Σοπρακόμιτος ἐπὶ μισθῷ λιτρῶν τριῶν γροσίων κατὰ μῆνα, ὡς οἱ Βενετοὶ Σοπρακόμιτες. "Οπλα δὲ καὶ ἄλλα ἐφόδια θὰ κατασκευασθῶσι καὶ θὰ προμηθευθῶσι δαπάναις τῆς κοινότητος Βενετίας. 1332, Δεκεμβρίου 13.

2ον Προτείνεται ἡ ἀγορὰ ὑπὸ τῆς κοινότητος τῶν τιμαριούχων Χάνδακος 80000 μουτζουρίων σίτου ἐν συνόλῳ διδομένου μέρους ἐτησίως, ἐπὶ πέντε ἔτη ἀντὶ ὑπερπύρων 18 τὰ ἑκατὸν μουτζουρία. Γίνεται ἀποδεκτὴ ἡ αἵτησις ὑπὸ τὸν ὄρον οἱ τιμαριούχοι Χάνδακος νὰ δίδωσιν ἐτησίως ὡρισμένην ποσότητα σίτου ἐπὶ πέντε ἔτη ἀντὶ ὑπερπύρων 16 τὰ ἑκατὸν μουτζουρία, ἡ δὲ κοινότης Βενετίας ὑποχρεωτικῶς νὰ δέχηται τὴν ποσότητα ταύτην προκαταβάλλουσα τὸ τρίτον τῆς ἀξίας κατὰ τὸ

- ἔθος. Οἱ Γερουσιασταὶ Πέτρος Λορεδᾶνος καὶ Μᾶρκος Μοροζίνης λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς δυσμενεῖς συνθήκας τῶν τιμαιούχων καὶ τῆς Κρήτης προτείνουσιν ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἀνωτέρω τὸ τίμημα τοῦ σίτου νὰ ὁρισθῇ εἰς ὑπέρπυρα 18 τὰ ἑκατὸν μουτζούρια. 1333, Ἰανουαρίου 21.
- 3ον Ὅπερ τῶν ὀχυρώσεων τῆς νήσου παραχωροῦνται 2000 ὑπέρπυρα, τὰ ὅποια ὑπὸ τῶν πρεσβευτῶν κρίνονται ἀνεπαρκῆ, διότι ἀλλοτε ἐδίδοντο 3000, ζητοῦσι δὲ νὰ προστεθῶσι 2000 εἰσέτι ὑπέρπυρα. Συμφώνως πρὸς τὴν γνώμην τῶν πέντε σοφῶν ἀποφασίζεται νὰ δίδωνται ἔτερα χίλια ὑπέρπυρα πρὸς ἀγοράν ἵππων.
- 4ον Ἡ ἀποστολὴ κερμάτων πρὸς διευκόλυνσιν τῶν συναλλαγῶν ἀποφασίζεται μέν, ἀναβάλλεται ὅμως ἐνεκεν ἐλλείψεως τοιούτων.
- 5ον Ἐπὶ τοῦ αἰτήματος τῆς ἐξαγορᾶς τῶν δουλοπαρούχων ἀντὶ ὑπερπύρων ἑκατόν, παραπέμπονται εἰς τὸ ἀπὸ 16 Ἰουνίου θέσπισμα.
- 6ον Οὐδὲν ἀποφασίζεται ἐπὶ τοῦ αἰτήματος τῆς διακοπῆς τῆς συνεισφορᾶς πρὸς τὴν κυριαρχίαν ὑπὸ τῶν τιμαιούχων τῶν ὑπηρετούντων ἐν τοῖς φρουρίοις.

Fo 50 Millesimo trecentesimo xxxii, die xiii Decembris.

Capta. Quod super ambaxata ambaxatororum Crete, scilicet, super capitulo armandi in Creta duas galeas pro unione contra Turchos examinatis omnibus excusationibus et intellectis dicte ambaxate et examinatis quoque et consideratis 5 conditionibus insule Crete, ac habita colatione cum hijs qui antea rectores fuerunt in insula Crete de statu possilitate et conditione dicte insule, atque attento et considerato in quantum utilis et necessaria est dicta unio pro securitate et bono insule Crete, uidetur sapientes quod per illos de insula Crete armentur pro dicta unione due galee sicut captum fuit in Rogatis. Et sicut mandetur duche et consiliariis Crete quod faciant eas armari. Uerum de expensis necessarijs fiendis pro armata ipsarum duarum galearum, ducha et consiliarij Crete prouideant, faciant et ordinent quod soluantur, aut per impositionem datiorum, aut per militias et seruentarias et per fochos totius insule, habendo super inde consilium cum illis qui eis uidebuntur, sicut eis utilius et melius uidebitur et maxime iustum et rationabile; remanendo nichilominus in debito dictorum duche et consiliariorum faciendo solui dictis expensis, sicut eis uidebitur melius et utilius pro honore nostro et bono negotij prelibati. Et etiam procurare debeant, quod clerici insule Crete soluere debeant pro dicta oportunitate et armata, sicut liberaliter obtulerunt, id quid conueniet quod tamen necessario et utile

20 Et ut in armata galearum predictarum non sit deffectus pecunie, quia forte non ita cito, exigetur pecunia, que exigi debebit pro dicta armata, quod mandetur duche et consiliarijs, quod de depositis qui sunt in camera communis Crete accipere debeant mutuo pecuniam necessariam pro dicta armata et quod solicitare debeant exigi facere pecuniam, que solui et exigi debebit pro armata dictarum 25 galearum et restituere et redere pecuniam acceptam de dictis depositis de pri-

mis denarijs, qui fuerint exacti. Item quod dictas galeas armare bene debeant et de bona gente, scilicet ad sbarolum de popa in prora, et insuper habeant quilibet galea arceros xx, et habeant ipse due galee unum nobilem dominem supracomitum cum salario librarum III grossorum in mense et familia, sicut habent supracomiti nostri de Venetijs. Et quod gallee predicte coredo et 30 arma parentur aptentur et furnientur ad expensis nostri communis.

Nº 409. Die xxi Januarij.

Capta. Quod super ambaxata ambaxatorum uniuersitatis feudatorum Candide, qua offerunt dare nostro communi mensuras LXXX mille frumenti omni anno, usque ad quinque annos pro yperpera XVIII centenario cum certis conditionibus 35 in ipsa ambaxata contentis fiat sicut consulunt officiales frumenti, scilicet quod milites et feudati Candide dare debeant nostro communi quantitatem siue numerum specificatum mensuris omni anno usque ad v annos per yperpera XVI centenario et commune nostrum teneatur illam quantitatem recipere dando sibi tertium ante pro caparis, secundum usum. 40

Super ambaxata uniuersitatis feudatorum Candide super capitulo uidelicet, quo offerunt dare nostro communi omni anno mensuras LXXX mille frumenti pro yperpera XVIII centenario usque ad quinque annos uidetur Petrus Lauredano et Marco Mauroceno, quod consideratis conditionibus ipsorum feudatorum et insule Crete, et etiam habito respectu ad conditionem et statum nostrum et propter diuersitatis temporum que accurrere solent et possent occurrere, quod pro meliori ipsum mercatum acceptetur et per nostrum commune accipientur omni anno dicta LXXX mille mensuras frumenti pro yperpera XVIII centenario usque ad quinque annos et ipsi etiam dare teneantur absque aliquibus conditionibus. 45

Nº 410. Capta. Super capitulo ambaxate Crete de denarijs disuarnitionum, quo petit ambaxator, quod cum sit in ipsis disuarnitionibus solum yperpera II mille et esse solebant yperpera plura III mille et petit addi alia yperpera II mille, uidere omnibus v sapientes, quod in ipsis disuarnitionibus addantur yperpera M pro emendis equis. Que mille yperpera addantur et ponantur hic modo, scilicet quod tamen pecunia, que ex ipsis disuarnitionibus usque ad presens peruenisset quamque de cetero peruenitur coadieretur simul quousque habebuntur yperpera M et ipsa habita yperpera M, ponantur in ipsis disuarnitionibus, ita quod sint yperpera III mille quemadmodum nunc sunt yperpera II mille pro emendo equos pro utilitate et comodo feudatorum Crete. 55

Infrascripta consulta fuerunt per v sapientes super ambaxate Crete capitulis infrascriptis. 60

Super capitulo quo petit ambaxator prouideri eis de moneta expendibili ui-

detur sapientes quod cum Deus prouideri nobis, nos poterimus eis prouidere.

Item cum capitulo petit uillanis francari ab yperpera c. uidetur sapientes de
65 stare firmos ad id quod captum fuit in rogatorum die xvi Junij proxime preteriti*.

Item super capitulo seruentum castrorum quo petit, quod dominio accipiatur
67 ab eis pecuniam sed quod dicti seruitores etc. Uidetur sapientibus de stare firmos.

13

Εις τὸν Ἰωάννην Καλλέργην ποτὲ Ἀλεξίου παραχωρεῖται δάνειον τριακοσίων λιτρῶν γροσίων, ἡ ἔξοδός τοῦ ὅποιου θὰ ἐνεργηθῇ ἀντὶ 47000 μοντζουρίων σίτου διὰ δόσεων 6000 μοντζουρίων ἐτησίως. Ο σίτος δέον νὰ είναι καλῆς ποιότητος, ἐμπορεύσιμος καὶ νὰ μὴ περιέχῃ μαύρην αἴρα.

1333, Φεβρουαρίου 6.

F^o 57^r № 420. Millesimo trecentesimo xxxii, die vi Februarij.

Capta. Quod ad petitionem et supplicationem nobis facta pro parte uiri nobilis Johannis Calergi, nati quondam D. Alexij Calergi firmetur mercatum secum hoc modo, scilicet, quod dentur sibi de camera nostra frumenti libre ccc grossorum, que mittantur ei per galeas proxime nauigaturas armatas in Ciprum, pro quibus denarijs dare debeat nostri communi mensuras XLVII mille frumenti in Canea boni et mercadanti omnibus suis expensis, non existente in eo frumento de maurotera, dando mensuras vi mille omni anno, scilicet statim dare teneatur dictas mensuras vi mille pro primo anno et sic successiue usque ad complementum dicte quantitati, dando bonam et sufficientem plezariam de sic obseruando, tam de danarijs, quam de furmento dando, et hoc secundum consilium officialium frumenti, qui hoc consulunt dicentes quod hoc modo frumentum ueniet yperpera xv centenario mensurarum, habente comune nostro prode, quod soluit pro denarijs antedictis.

14

F^o 59to № 444. Πληροφορεῖται ὁ ρέκτωρ Χανίων, ὅτι ἡ παρὰ τοῦ Μάρκου Τζαγκαρόλου τιμαριούχου Χανίων, αἰτηθεῖσα ἀνταλλαγὴ ἐγένετο. 1333, Φεβρουαρίου 20.

15

Γίνεται ἀποδεκτὴ ἡ αἰτησις τῶν ἐκ Ρεθύμνου περὶ πωλήσεως 22000 μοντζουρίων σίτου ἐτησίως ἐπὶ πέντε ἔτη πρὸς ὑπέρπυρα 16 τὰ ἑκατὸν μοντζούρια, παραδοτέων ἐν Χανίοις δι' ἔξοδων των κτλ. 1333, Φεβρουαρίου 20.

F^o 60^r № 445. Millesimo trecentesimo xxxii, die xx Februarij.

Adimpleatur petitio illorum de Retimo de mensuris uiginti duobus mille frumenti certa conditione «quod ipsi teneantur dare dictum frumentum, scilicet, dictas mensuras XXIJ mille annuatim nobis usque ad quinque annos et hoc pro

* Όρα δριθμὸν 2 τοῦ παρόντος Βιβλίου.

